National Library of Israel

Hamashkif - המשקיף, 13.06.1941, page 2

קרבנות־ההפצצה הזידונית בתל־אביב

(סוף מעמוד א')

כשניתן אות הארגעה יצא הקהל מיד לרחובות ורבים נהרו למקום האסון. משמר חזק של אנשי המשמר האזרחי" הקיף מיד את כל השטח שנפגע. עשרות מחברי המשמר היו עסוקים בהגשת עזרה ראשונה ובעיקר היתה רבה העבודה אצל פלוגות ההצלה, שעסקו בפינוי עיי המפולת. אגב, בית־הכנסת שבאותו הבנין לא נפגע.

בשעה 5.45 הגיעו למקום האסון מושל המחוז ה' קרוסבי, סגנו ה' סקריבנר, קציני המשטרה הרינגטון ושיף, חברי מועצת העיריה בראשותו של ה' י. רוקח ומזכיר העיר ה' י. נדיבי. על עבודות ההצלה פקח המפקד הראשי של „המשמר האזרחי" ה' ח. הלפרן.

מתחת לחרבות הוצאו גוויות הקרבנות וחפצי־בית שונים. הפצועים הועברו מיד לתחנות מ.ד.א. בהן קבלו את העזרה הראשונה, והגוויות הועברו — 6 במספר — לחדר־המתים שע"י ביה"ח העירוני „הדסה".

הפצצה שפגעה בבית האינוואלידים היא אמנם היחידה שגרמה לקרבנות בנפש ואילו שתי הפצצות הנותרות לא גרמו כל נזק רציני. וכך נופצו, עקב לחץ האויר, השמשות בכמה חלונות ראוה לאורך הרחוב אלנבי ובכמה בתי מסחר ברחוב נחלת־בנימין, ואילו הפצצה שנפלה על חול בקרבת רחוב דיזנגוף גרמה פצעים קלים לבעל הבית שברחוב דיזנגוף מס' 6.

מהפצצה ברחוב ביל"ו נפגעו כמה בתים שבסביבה, ברחובות מרמורק, בילו"ו וכרמיה. ברוב הבתים נופצו השמשות. באותם הבתים שהשמשות בהם לא היו מודבקות נפגעו כמה אנשים מרסיסי זכוכית, ואילו החלונות שהיו מכוסים בבד נשברו, אולם רסיסי הזכוכית נשארו מודבקים ולא גרמו כל נזק.

מושל המחוז שהיה נוכח במקום במשך כמה זמן הביע את קורת־רוחו מעבודתם המסורה של אנשי ש.ע.ל.

ואלה שמות ההרוגים: הגב' פלבסקי שפרה בת 55, רפין מרים בת 90, נודלמן דבורה בת 80, ירמוש רחל בת 78, קרמר אסתר בת 56, דרסלר פולה, ויניקוב צביה, סוסנובסקי עטל בת 80, הרב חיים קופרשמידט (הובל לקבורה לירושלים) בן 90, מנדל זילברשטין, מנחם מנדל פרובסט בן 53. הקרבן ה־13 טרם זוהה.

שמות הפצועים: אדלשטין טובה בת 80, אפשטין חנה בת 53, ברינדלר חיים בן 49, ברונשטין א., גוזובסקי חנה בת 55, גוזניצקי חיה בת 70, נזקי גמילה בת 60, פיטלברג שלמה בן 82, ריגורודסקי דשה בת 45, פרדקין שמואל בן 81, צוקר אברהם בן 56, קופרשמידט צביה בת 50, קרינסקי אסתר בת 80. כל הנ"ל הם דיירי בית האינוואלידים. צ'שנסקי חיים בן 27 (גר ברחוב דיזנגוף 6).

מנחם מנדל פרובסט הי"ד

מנחם מנדל פרובסט היה נחשב לאחד הביבליוגרפים הטובים והמוכשרים ביותר בארץ. המנוח נולד בסטרי (גליציה), השתתף במלחמה הקודמת בצבא האוסטרי, נלקח בשבי ע"י הרוסים והיה במשך כל הזמן שבוי בעיר אירקוטסק. בזמן המלחמה נפגע ומאז נזדעזעו עצביו. ברשותו של המנוח היה אוסף של עתונות ישראלית ב־32 שפות, בתוך זה בשפות גרוזית וטטרית. על האוסף הזה עבד פרובסט במשך 20 שנה. כל האוסף היה שמור בחדרו שבבית האינוואלידים ולא נשאר דבר מהאוצר היקר הזה.

את עבודתו הראשונה בארץ עשה המנוח בספריה הלאומית והיה גם עורכה הראשון של החוברת הביבליוגרפית „קרית ספר". בגלל הכוון הידוע שהשתלט במוסד הזה, נאלץ היה המנוח לעזוב את עבודתו בשנת 1928 והוא יצא לברלין. כאן עבד במקצועו ב„אשכול" וגם ב„אידישעס לעקסיקאן". בזמן שהותו בברלין פרסם המנוח עבודה ביבליוגרפית גדולה על העתונות הישראלית. ב־1933 חזר לארץ ונתבקש ע"י ר' א. דרוינאנוב לסדר רשימה ביבליוגרפית של כל הספרים העבריים שהופיעו בת"א מזמן היווסדה ועד ל־1933.

חומר זה טרם ראה אור. תודות למאמציהם של ה"ה י. פוגרבינסקי, ב. קרופניק ואחרים הוכנס פרובסט לבית האינוואלידים.

המנוח סידר גם רשימה ביבליוגרפית של הספרים העבריים וחומר זה נמצא בבית אחד־העם. כן עזב המנוח רשימה ביבליוגרפית על הביוגרפיות והיא נמצאת ברשותו של מו"ל פרטי, ד"ר מאיר בירושלים.

כל אלה שבאו אתו במגע מציינים אותו כאיש ישר וצנוע וציוני נאמן. תנצב"ה.

חיים קופרשמידט נקבר בירושלים

אתמול אחה"צ הובא לקבורה על הר הזיתים בירושלים חיים קופרשמידט בן 90, קרבן ההפצצה האחרונה בתל־אביב. הוא היה גר בירושלים במשך 50 שנה. בשנתיים האחרונות התגורר בתל־אביב.

מצב הפצועים

מבית החולים „הדסה" מודיעים לנו, כי במצב 14 פצועי ההפצצה לא חל שינוי, מחוץ לפצוע חיים ברונשטין שמצבו נהיה יותר חמור.

אות האזעקה אתמול אחה"צ

אתמול אחרי־הצהרים נשמעה צפירת אזעקה. כעבור כמה רגעים ניתן אות הארגעה. כל דבר לא אירע. עקב האזעקה הנ"ל חל עיכוב של חצי שעה בערך בהלוית קרבנות ההפצצה שעמדה להתקיים בשעה 2 אחה"צ.

הנכים שנשארו בחיים הועברו מיד לבנין אחר

מהנהלת „בית האינולידים" מוסרים לנו, כי בבית האינולידים נמצאו 42 אינולידים ואחות אחת. עקב ההפצצה נהרגו 12 אינולידים, 13 נפצעו וכן נפצעה האחות. ס"ה 14 פצועים.

הנהלת המוסד כבר שכרה דירה ברחוב מרמורק — סמוך לבנין הקודם — ועוד היום יועברו לבנין החדש החולים וכן כל החפצים שנשארו.

כפי שנודע לסופרנו גרמה הפצצת בית האינולידים להתעוררות רבה בקרב אזרחי העיר וכמה אנשים הביעו את נכונותם להושיט עזרה כספית לשם הקמת בנין חדש לאינולידים.

נשיאות הצ"ח לתושבי תל־אביב

ראש עירית תל־אביב ה' ישראל רוקח קיבל את המברק הבא: נשיאות הצ"ח מבקשת את אדוני למסור לנפגעים ולמשפחותיהם רגשי־תנחומים ולתושבי תל־אביב ברכת עידוד ואמונה בנצחון הצדק ובשחרור ישראל.

(—) ד"ר א. אלטמן